

Vogelwerkgroep helpt Project Heivlinder Kennemerstrand

Sinds het ontstaan en de aanleg van het Kennemerstrand bij IJmuiden zal het natuurliefhebbers niet ontgaan zijn dat de jonge strandvlakte veel natuurwaarden heeft, waaronder beschermde planten en dieren. Het gebied trekt onder andere vogelaars, floristen en fotografen. Maar ook het algemene publiek heeft een grote waardering voor de nieuwe duinvallei.

Na de ontwikkeling van de strandvlakte en het graven van het voor recreatie bedoelde meer, ontwikkelde de natuur van het 'Kennemerstrand' zich in een rap tempo. De pioniervegetatie werd opgevolgd door houtige gewassen als duindoorns, kruipwilg en andere wilgen. Bij een aantal mensen baarde deze ontwikkeling zorgen. Laten we het gebied verder tot het vol-

wassen stadium, een bos, dicht groeien? Dan verliezen we de nieuwe natte duinvalleil

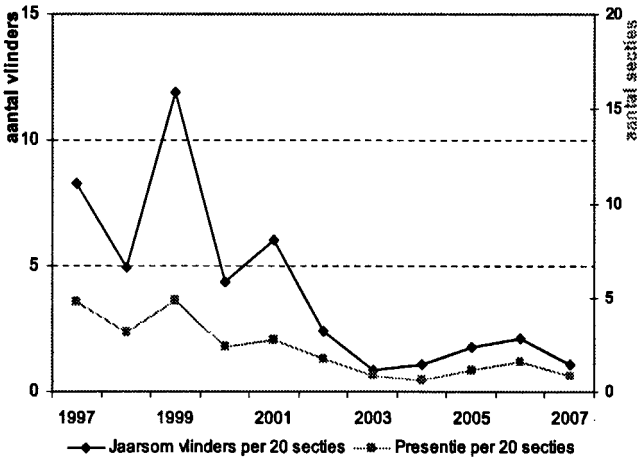
Na vele verzoeken aan de eigenaar Kennemerstrand b.v. werd uiteindelijk in 2006 vergunning verleend om te gaan maaien. Daarop werd de 'Vrienden van het Kennemerstrand' opgericht: een club vrijwilligers, waaronder leden van de Vogelwerkgroep, die actief het gebied ging beheren. Dit beheer wordt gedaan door diverse mensen, onder meer op de landelijke Natuurwerkdag, met ondersteuning van Landschap Noord-Holland, het Nationaal Park Zuid-Kennemerland en de Gemeente Velsen. Het resultaat is dat de flora en fauna van de natte delen zich de afgelopen jaren spectaculair is gaan ontwikkelen. Inmiddels staat het Kennemerstrand aangeschreven als de soortenrijkste primaire duinvallei van de vastelandsduinen en is daarom aangewezen als Natura 2000-gebied.

Door de KNNV afdeling Haarlem en omstreken is een projectvoorstel geschreven onder de naam 'Project Heivlinder' en daarmee is subsidie aangevraagd bij de provincie Noord-Holland. Met dit project wordt beoogd het drogere biotoop van de bedreigde Heivlinder te verbeteren in de duinen ten oosten van het Kennemermeer. Dit wordt bereikt door duindoorns en wilgen te verwijderen op de meest kansrijke delen tegen de oude zeereep aan en midden in het gebied. De bosjes waarin juist zangvogels graag vertoeven worden gespaard.

Het benodigde bedrag dat voor het onderhoud nodig is wordt voor de helft bekostigd door de provincie Noord-Holland. Voor 25% draagt het Nationale Park Zuid-Kennemerland bij en de andere 25% worden opgebracht door KNNV afdeling Haarlem en de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland.

Om aan te tonen dat de beheersmaatregel het beoogde effect zal opleveren is in 2009 een monitoringroute voor dagvlinders uitgezet en is een nulmeting uitgevoerd. Tijdens de monitoring zijn 20 dagvlindersoorten, waaronder ook de Heivlinder in de beoogde delen van het Kennemerstrand gezien. Naast het ruime aantal vlindersoorten waren we verrast door het Baardmannetje, Nachtegaal, Blauwborst, Roodmus en de vele andere vogelsoorten.

In 2009 heeft Floron in opdracht van Natuurmonumenten een vegetatiekaart gemaakt, waarop te zien is dat 80 % van de vegetatie rond het Kennemermeer uit wilgen- en duindoornstruweel bestaat. Als er niets gebeurt zal het gebied straks helemaal zijn dichtgegroeid. Het Project Heivlinder wordt eind 2009 en januari 2010 uitgevoerd en beheerd als droge duinen. Om aan te tonen welk effect 'Project Heivlinder' zal opleveren, worden de vlindertellingen voortgezet in 2010.

Aantalsontwikkeling in Zuid-Kennemerland van de Heivlinder: een schaarse verschijning op steeds minder secties. Bron: Jaarverslag KNNV dagvlinderwerkgroep Zuid-Kennemerland 2007

De Heivlinder (*Hipparchia semele*) is een dagvlinder die in de duinen van Zuid-Kennemerland voorkomt. Elke jaar vliegt er één generatie. De overwintering vindt plaats als rups en de soort heeft als waardplant diverse grassoorten. De rups en vlinder leven in een vegetatietype met lagere begroeiing en een kale bodem, zoals de buitenste duinenrij en natuurlijke schrale graslanden. De vlinder kan beschouwd worden als een indicator van schrale omstandigheden. Voor de Heivlinder dient het beheer gericht te zijn op ruimtelijk variatie in zijn biotoop. De Heivlinder is een soort waar Nederland internationaal gezien een relatief grote betekenis heeft voor het behoud van de vlinder.

Naast de heivlinder zullen van deze beheersvorm veel meer soorten profiteren, waaronder diverse vogelsoorten.

Anneke Koper
KNNV afdeling Haarlem, werkgroep Vrienden van het Kennemerstrand